

syn til Købstædernes Repræsentation i Landstinget har Forholdet forandret sig i ganske overordentlig høj Grad, siden Bestemmelsen blev givet. Jeg behøver kun at gaa tilbage til 1870; da kunde 495 Indbyggere i Købstæderne opnaa at faa en Valgmand, medens der i 1902 skal 1,030 Indbyggere i Købstæderne, altsaa det dobbelte Antal, til for at opnaa en Valgmand. Det er saa forrykket, at det maa forandres. For Landets Vedkommende er Forholdet derimod saa godt som ikke forandret, der var Tallet i 1870 633 og i 1902 689, altsaa omtrent det samme. Det er, som sagt, glædeligt, at Regeringens Chef har sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold, men det er beklageligt, at han samtidig udtalte, at der neppe kan gøres noget uden ved en Grundlovsforandring, og en saadan maatte han anse for ubetimelig i Øjeblikket. Jeg har imidlertid ikke kunnet lade denne Lejlighed gaa hen uden at præcisere den Uretfærdighed, der er til Stede. Jeg er overbevist om, at alle erkende den, og det er da mit Haab, at man en Gang vil naa til at faa Forholdet rettet, som det bør rettes.

Med Hensyn til det foreliggende Forslag skal jeg kun sige, at det naturligvis ikke kan nytte at gøre sig Forventninger om at faa de Forhold, jeg har paatalt, rettede ved denne Lejlighed, men jeg ser ikke rettere end, at der er Grund til at gennemføre dette Lovforslag, naar man maa erkende, at det yder Retfærdighed til en vis Side. At det ikke yder Retfærdighed i det Omfang, man kunde ønske, forekommer mig ikke at være tilstrækkelig Grund til at hindre dets Gennemførelse. Jeg anbefaler, at Lovforslaget kommer i Udvalg, saa at det kan gennemføres i denne Samling.

C. C. Andersen: Da jeg i forrige Samling havde Lejlighed til at udtale mig om det foreliggende Lovforslag, skal jeg i Dag indskrænke mig til at sige, at naar jeg ikke kan slutte mig til det, er det af to Grunde. Forslaget vil i endnu yderligere Grad, end det nu er Tilfældet, begunstige den privilegerede Valgret, og det vil indskrænke den Indfyldelse, som Byerne nu have med Hensyn til Valget til Landstinget. Af disse Grunde kan jeg ikke slutte mig til Forslaget.

Tolderlund: Naar det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) udtalte, at der her øves Retfærdighed og ikke Uret, er jeg ikke enig med ham deri.

Der øves vel en Retfærdighed mod Mindretallene i København og de større Byer, men ingensomhelst Retfærdighed overfor Mindretallene i de smaa Købstæder og paa Landet. Det tror jeg ikke, man kan tvivle om. — Dernæst udtalte det ærede Medlem, at jeg vilde gaa til en Grundlovsforandring, men jeg har kun sagt, at de Forandringer, der ere nødvendige for at stille By og Land i et nogenlunde ligeligt Forhold til hinanden, bør gennemføres, hvad enten det kan ske gennem Valgloven eller kun ved en Grundlovsændring, og jeg sluttede med at sige, at der kunde ske væsentlige Forbedringer gennem Valgloven. Der er dog noget ganske uretfærdigt i, at København i dette Øjeblik sammen med de indlemmede Distrikter har godt 400,000, men kun 13 Folketingsmænd — altsaa omtrent Halvdelen af, hvad det skulde have efter Grundloven — og Frederiksberg har 76,000 Indbyggere, men kun to Folketingskredse, og saaledes kan man blive ved. Der maa virkelig siges at være et Misforhold i Repræsentation mellem Land og By, hvad der ogsaa er erkendt i alt Fald af et enkelt Medlem af Regeringen. Det bør man søge rettet ved denne Lejlighed; og Højre kan, som jeg udtalte før, ikke føle sig tilfredsstillet ved et saadant Forslag, der retter noget mindre betydningsfuldt, naar man ikke samtidig søger ved gennemgribende Forslag at bøde paa de store Mangler, der findes ved Byernes Repræsentation.

Indenrigsministeren (Enevold Sørensen): De Udtalelser, der ere fremkomne fra Forslagets Modstandere, det ærede 3die Medlem for 3die Kreds (Tolderlund) og det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andersen), kunne ikke opfordre mig til at gentage mine Udtalelser fra sidste Gang, dette Forslag var til 1ste Behandling, eller til overhovedet at genoptage den tidligere 1ste Behandling. De Indvendinger, det ærede 3die Medlem for 3die Kreds fremsatte, ere jo kun vage Antydninger om, at det ærede Medlem ønskede noget ganske andet. Han ønskede at gaa langt videre, men antydede ikke i hvilken Retning. Han mente, at man skulde gaa til gennemgribende Ændringer i Valgloven, endog til Forandringer i Grundloven, men saa længe det ærede Medlem ikke nærmere har præciseret navnlig de gennemgribende Ændringer i Valgloven, som han ønsker gennemførte ved denne Lejlighed, er det mig umuligt at optage en nærmere Debat derom og modsige det ærede Medlem.